

Algemene richtlijnen, ter bescherming
van gebouwen tegen aanvallen uit de lucht.

Verwacht kan worden dat door een vijandelijke luchtmacht getracht zal worden zoveel mogelijk branden te stichten door het afwerpen van brandbommen.

Getracht zal moeten worden de daardoor ontstane branden zoveel mogelijk te beperken.

Daartoe zullen de te treffen voorzieningen moeten bestaan uit het indelen van het gebouw in zoveel mogelijk en zo klein mogelijke brandveilige eenheden, hetgeen bereikt kan worden door het aanbrengen van horizontale en verticale brandveilige afscheidingen.

De horizontale brandveilige afscheidingen zullen in het algemeen gevormd worden door de verdiepingsvloeren.

Voor zover deze niet bestaan uit een brandwerende constructie (gewapend beton, gewelfjes van metselwerk of beton tussen stalen binten), doch zijn vervaardigd van houten vloeren op houten balklagen, moet tegen de onderzijde van de houten balklaag een plafond, bestaande uit een bepleistering van cementmortel op metaalgaas worden aangebracht. Stalen onderslagbalken en -kolommen moeten worden omkleed met metaalgaas en bekleed met een bepleistering van cementmortel op metaalgaas.

Indien een ruimte daglicht ontvangt door een lantaarn, aangebracht in de afdekking, dient deze lantaarn zodanig te worden geconstrueerd dat bij een brand in de onderliggende ruimte door de lantaarn het vuur niet naar buiten uit kan slaan en uitbreiding aan de brand kan geven. Daartoe moet(en):

- a. de lantaarn zijn afgedekt met gewapend glas in vast brandveilig raamwerk;
- b. de opstanden van de lantaarn, voor zover deze niet van brandwerende constructie zijn, brandveilig zijn bekleed;

Indien de lantaarn is aangebracht binnen 2 m van opgaande muren, waarin zich binnen een hoogte van 4 m boven de lantaarn, openingen bevinden, moet ter meerdere zekerheid onder de lantaarn een liggend raam van brandwerende constructie zijn aangebracht, bezet met gewapend glas.

De verticale brandveilige afscheidingen kunnen samenvallen met de wanden, die de indeling vormen van elke verdieping. Hoe dus de indeling in verticale zin wordt, hangt samen met de indeling van de plattegrond en is voor elk bedrijf dus verschillend. Voor de constructie van de afscheiding gelden de volgende normen.

- a. de afscheiding moet zijn vervaardigd van metselwerk of beton

- en een afsluiting vormen over de volle hoogte van de verdieping;
- b. deuren, voorkomende in de afscheiding, moeten zelfsluitend zijn en aan weerszijden brandveilig bekleed;
- c. lichtopeningen, voorkomende in de afscheiding, alsmede in de sub b bedoelde deuren, moeten zijn bezet met gewapend glas, de eerstgenoemde in vast raamwerk.

Opgemerkt wordt dat niet te voren valt te bepalen waar een brandbom zal inslaan. In verband hiermede verdient het aanbeveling alle brandbare afscheidingen, ook al vormen ze niet de begrenzing van brandveilige eenheden, te vervangen door metselwerk, dan wel, indien de constructie zulks mogelijk maakt, aan beide zijden te bekleden met een bepleistering van cementmortel op metaalgaas.

Vluchtwegen.

De beganegrondverdieping van een gebouw moet zijn voorzien van een zodanig aantal uitgangen, voerende naar de openbare weg of een open plaats van voldoende afmetingen, dat men, waar men zich ook bevindt, steeds in twee richtingen kan vluchten.

Voor de verdiepingen geldt, dat waar men zich ook bevindt, men naar 2 richtingen steeds een trap moet vinden, die rechtstreeks voert naar de openbare weg of naar een open plaats van voldoende afmetingen.

De trappen moeten zijn aangebracht in gesloten brandveilig geconstrueerde trappenhuizen.

Deze trappenhuizen moeten in elke verdieping van de aangrenzende gangen zijn afgesloten door zelfsluitende deuren. Lichtopeningen in deze deuren of daarboven, moeten zijn bezet met gewapend glas.

Liften.

Liften moeten zijn aangebracht in schachten van metselwerk of beton, tenzij zij zijn aangebracht in een afgesloten trappenhuis. De deuren, toegang gevende tot de liftschacht, moeten aan weerszijden brandveilig zijn bekleed. Lichtopeningen in deze deuren, alsmede openingen in de schachtwanden, moeten zijn bezet met gewapend glas.

In het algemeen zijn verticale kokers, die door meerdere verdiepingen voeren, gevaarlijke elementen voor branduitbreiding. Men dient derhalve een onderzoek in te stellen, of zodanige kokers aanwezig zijn. Voor zover deze kokers niet gemist kunnen worden, moeten ze voldoen aan de volgende eisen:

- a. ze moeten zijn vervaardigd van brandwerend materiaal, dat de warmte slecht geleidt;
- b. ze mogen niet gemeenschappelijk zijn voor meerdere ruimten van verschillende verdiepingen.

Kokers, die geen dienst meer doen, late men dichtmetselen.

Schuilgelegenheid.

Bij de keuze van een schuilgelegenheid dient men er rekening mede te houden dat:

- a. de vloer niet mag zijn gelegen onder de normale grondwaterstand;
- b. door de ruimte geen gas- of waterleidingen worden gevoerd.
- c. de schuilgelegenheid ten minste 2 uitgangen heeft.

Blusmiddelen.

Voor de actieve bestrijding van een uitgebroken brand zullen blusmiddelen aanwezig moeten zijn.

Daarvoor komen in aanmerking:

- a) brandkranen, aangesloten op de waterleiding, waaraan gekoppeld slangen en straalpijpen.

In het algemeen zullen deze brandkranen een doorlaat hebben van 30 mm en voorzien zijn van een Storzkoppeling, waarop eveneens door middel van een Storzkoppeling een 5/4" rubberslang met straalpijp wordt aangesloten.

- b) een, op de waterleiding aangesloten 3/4" kraan, waaraan door middel van een schroefwartel, een 3/4" rubberslang, voorzien van een straalpijpje is verbonden;
- c) indien op meerdere plaatsen tapkranen aanwezig zijn, kan met vrucht gebruik worden gemaakt van tuinslangen, die voorzien zijn van een rubbernippel, waarmee de slang op snelle en eenvoudige wijze aan de tapkranen verbonden kan worden. De slang dient in de nabijheid van de tapkraan op een in het oog vallende plaats te worden opgehangen.

Opgemerkt wordt dat linnen slangen voor huisinstallaties ongeschikt zijn.

De brandkranen moeten bij voorkeur worden aangebracht in of nabij de trappenhuizen.

Naast deze blusinstallatie verdient het aanbeveling op meerdere plaatsen handblusapparaten op te hangen en in elk vertrek een kist, gevuld met zand met een doelmatige zandschop te plaatsen.

Bij de keuze van brandblusapparaten dient rekening te worden gehouden met de aard van het bedrijf.

Indien branden van brandbare vloeistoffen zijn te verwachten (benzine, olie), schaffe men daartoe schuimblusapparaten aan. Voor het blussen van branden in elektrische installaties komen in aanmerking koolzuursneeuwapparaten en droogpoeder apparaten.

Bij de aankoop van handblusapparaten overtuige men zich dat deze zijn voorzien van de **Rijkskeur**.

Verder verdient het aanbeveling met de leverancier van de brandblusapparaten een overeenkomst aan te gaan dat de apparaten

periodiek worden gecontroleerd.

Bij aanvallen uit de lucht bestaat de mogelijkheid dat de waterleiding getroffen wordt en het blussen met behulp van brandkranen vervalst. Indien in de nabijheid open water aanwezig is, kan in dit bezwaar voorzien worden door het aanschaffen van een motorspuit, die het bluswater kan onttrekken aan het open water. Indien men daartoe wenst over te gaan verdient het aanbeveling daarover tevoren advies te vragen aan de afdeling Materieel van mijn dienst.

Bij mijn dienst kunnen alsdan verder aanwijzingen verkregen worden voor het inrichten van een uit het bedrijfspersoneel te vormen brandblusorganisatie, t.w. het vormen en indelen van brandploegen, het houden van oefeningen enz.

Verlichting.

De mogelijkheid bestaat dat bij een aanval uit de lucht het electrisch licht defect geraakt. In dit geval zal men in een noodverlichting moeten voorzien door middel van kaarslantaarns. Lantaarns, gevoed met brandbare vloeistof (petroleum) zijn voor dit doel minder geschikt, daar deze vloeistoffen zelf aanleiding tot het ontstaan van brand kunnen geven.

Opruimingen.

Tenslotte zal men, ingeval instortingen plaats vinden, zich in eerste instantie zelf moeten bevrijden. Het verdient derhalve aanbeveling te zorgen voor de aanwezigheid van voldoende sloopen en breekgereedschap, welk gereedschap doelmatig over het gebouw moet zijn verdeeld.

Het aanbrengen van de bovengenoemde voorzieningen kost tijd en dient dus nu te geschieden. Dreigt er oorlogsgevaar en is de toestand van paraatheid ingetreden, dan kunnen wellicht de nodige materialen en welhaast zeker de nodige arbeidskrachten niet meer verkregen worden.

Is de toestand van paraatheid ingetreden dan zal men als laatste voorziening alle brandbare stoffen, meer speciaal van de hogere verdiepingen, moeten verwijderen en uit brandbaar materiaal vervaardigde vloeren moeten bedekken met een laagje zand.

Amsterdam, Mei 1954,
de Commandant der Brandweer,